

Útvina

Kraj: Karlovarský

Správní obvod: Karlovy Vary

Nadmořská výška: 620 m n. m.

Počet obyvatel: 571

Adresa URL: www.utvina.cz

Okres: Karlovy Vary

GPS souřadnice: 50.070737N, 12.954737E

První pís. zmínka: 1214 (810 let)

PSČ: 364 01

Historie obce Útvina

Podle pečlivě zpracované poválečné české kroniky Útviny, z pera místního kronikáře pana Václava Kozáka, z l. 1953 - 1957, měl být zdejší kraj osídlen již v 10. století. Toto tvrzení se však neopírá o žádný věrohodný důkaz. Počátky osídlení horního povodí Střely, resp. dnešního Toužimska a vzniku Útviny je třeba hledat v pozdější době pro níž již máme jisté doklady (především archeologické, nedávné nálezy keramiky ze 13. století v Příleších a u Toužimi). Zdejší kraj byl kdysi, v dobách raně středověkého českého státu, součástí pohraničního lesního úvalu (přemyslovského loveckého hvozdu), který si v průběhu 12. století rozebrala jako výsluhy šlechta (např. Hrabišici a Hroznatovci) nebo jej od panovníka získala církev. Doposud asi ještě neobsazené a neosídlené území na nejhořejším toku říčky Střely, zvané tehdy Lososnice či později Žlutická řeka, získal někdy ve 2. polovině 12. století s největší pravděpodobností jihočeský velmož Jiří z Milevska, patrně jako výsluhu od některého z českých přemyslovských panovníků. Jiří je ve falzu (padělané, později vyhotovené listině) datovaném r. 1183 připomínán jako bývalý majitel vsi Trhonín (dnešní Trhomné u Nečtin), a také jako svědek na Hroznatově závěti z r. 1197 (velmož Hroznata byl Jiřího současníkem, jejich majetky spolu sousedily).

Nově získané, pralesem porostlé a dosud pusté území pak velmož Jiří kolonizuje (osidluje) svými jihočeskými poddanými. Původní českou, tzv. vnitřní, kolonizaci tohoto pohraničního území dokládá mimo jiné i původní a dodnes živá česká toponymie (zeměpisná jména) Toužimska, která odolala i pozdější vlně germanizace. Po roce 1945 však byla v rámci "počešťování" mnohá původní místní jména z neznalosti buď zapomenuta nebo nevhodně změněna, což působí jistý zmatek při srovnávání historické a současné toponymie. První osadníci pak na příhodných místech mýlí listnatý prales (převážně bukový a dubový) a zakládají své první dvory a osady s poli, loukami a pastvinami.

Na jednom takovém místě, v mělkém údolí jednoho z levobřežních přítoků horní Střely, dnešního Útvinského potoka, tam, kde tento potok přibírá své levobřežní přítoky (dnes Odolenovický a tzv. Meliorační potok), vzniká malá osada, která je pak nazývána Útvinou. Přesnou dobu vzniku Útviny pochopitelně neznáme, ale lze předpokládat, že vznikla již na počátku kolonizace.

